

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (veliko vijeće)

10. srpnja 2018.*

„Zahtjev za prethodnu odluku – Zaštita fizičkih osoba u vezi s obradom osobnih podataka – Direktiva 95/46/EZ – Područje primjene navedene direktive – Članak 3. – Prikupljanje osobnih podataka koje provode članovi vjerske zajednice u okviru svoje aktivnosti propovijedanja od vrata do vrata – Članak 2. točka (c) – Pojam ‚sustav arhiviranja osobnih podataka‘ – Članak 2. točka (d) – Pojam ‚nadzornik‘ – Članak 10. stavak 1. Povelje Europske unije o temeljnim pravima”

U predmetu C-25/17,

povodom zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 267. UFEU-a, koji je uputio Korkein hallinto-oikeus (Vrhovni upravni sud, Finska), odlukom od 22. prosinca 2016., koju je Sud zaprimio 19. siječnja 2017., u postupku

Tietosuojavaltuutettu

uz sudjelovanje:

Jehovan todistajat – uskonnollinen yhdyskunta,

SUD (veliko vijeće),

u sastavu: K. Lenaerts, predsjednik, A. Tizzano, potpredsjednik, R. Silva de Lapuerta, T. von Danwitz (izvjestitelj), J. L. da Cruz Vilaça, J. Malenovský, E. Levits i C. Vajda, predsjednici vijeća, A. Borg Barthet, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, S. Rodin, F. Biltgen, K. Jürimäe i C. Lycourgos, suci,

nezavisni odvjetnik: P. Mengozzi,

tajnik: C. Strömholm, administratorica,

uzimajući u obzir pisani postupak i nakon rasprave održane 28. studenoga 2017.,

uzimajući u obzir očitovanja koja su podnijeli:

- za tietosuojavaltuutettu, R. Aarnio, u svojstvu agenta,
- za Jehovan todistajat – uskonnollinen yhdyskunta, S. H. Brady, *asianajaja*, kao i P. Muzny,
- za finsku vladu, H. Leppo, u svojstvu agenta,
- za češku vladu, M. Smolek i J. Vlácil, u svojstvu agenata,
- za talijansku vladu, G. Palmieri, u svojstvu agenta, uz asistenciju P. Gentilija, *avvocato dello Stato*,

* Jezik postupka: finski

– za Europsku komisiju, P. Aalto, H. Kranenborg i D. Nardi, u svojstvu agenata, saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 1. veljače 2018., donosi sljedeću

Presudu

- 1 Zahtjev za prethodnu odluku odnosi se na tumačenje članka 2. točaka (c) i (d) te članka 3. Direktive 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka (SL 1995., L 281, str. 31.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 13., svezak 7., str. 88.), tumačenih s obzirom na članak 10. stavak 1. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja).
- 2 Zahtjev je upućen u okviru postupka koji je pokrenuo tietosuojavaluutettu (nadzornik za zaštitu podataka, Finska) u vezi sa zakonitošću odluke tietosuojalautakunta (odbor za zaštitu podataka, Finska) kojom je Jehovan todistajat – uskonnollinen yhdyskunta (vjerska zajednica Jehovinih svjedoka, u daljnjem tekstu: zajednica Jehovinih svjedoka) zabranjeno prikupljanje ili obrada osobnih podataka u okviru aktivnosti propovijedanja od vrata do vrata ako se pritom ne poštuju uvjeti iz finskog zakonodavstva u vezi s obradom osobnih podataka.

Pravni okvir

Pravo Unije

- 3 Uvodne izjave 10., 12., 15., 26. i 27. Direktive 95/46 glase:

„(10) budući da je cilj nacionalnog zakonodavstva u vezi obrade osobnih podataka zaštititi temeljna prava i slobode, posebno pravo na privatnost koje je priznato u članku 8. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda[, potpisane u Rimu 4. studenoga 1950.,] te u općim načelima prava Zajednice; budući da iz tog razloga usklađivanje tih zakona ne smije dovesti do bilo kakvog smanjenja zaštite koju pružaju, nego naprotiv moraju težiti tome da osiguraju visoku razinu zaštite u Zajednici;

[...]

(12) budući da se načela zaštite moraju primjenjivati na svaku obradu osobnih podataka koju provodi bilo koja osoba čije su aktivnosti uređene pravom Zajednice; budući da je potrebno isključiti obradu podataka koju provodi fizička osoba izvršavanjem aktivnosti koje su isključivo osobne ili domaće naravi, kao što je dopisivanje i vođenje evidencije adresata;

[...]

(15) budući da je obrada takvih podataka obuhvaćena ovom Direktivom jedino ako je automatizirana ili ako su obrađeni podaci sadržani ili će biti sadržani u sustavu arhiviranja strukturiranom u skladu s posebnim mjerilima u vezi s pojedincima kako bi se omogućio lagani pristup tim osobnim podacima;

[...]

- (26) budući da se načela zaštite moraju primjenjivati na sve podatke u vezi s utvrđenim osobama ili osobama koje se mogu utvrditi; budući da je, kako bi se utvrdilo može li se osobu utvrditi, potrebno uzeti u obzir sva sredstva koja nadzornik ili bilo koja druga osoba može opravdano koristiti da utvrdi navedenu osobu; [...]
- (27) budući da zaštita pojedinaca mora primjenjivati kako automatsku obradu podataka, tako i ručnu obradu; budući da područje primjene ove zaštite ne smije ovisiti o tehnikama koje se koriste, jer bi to u suprotnom stvorilo ozbiljan rizik od onemogućavanja; budući da u odnosu na ručnu obradu, ova Direktiva obuhvaća jedino sustave arhiviranja, a ne nestrukturiranu dokumentaciju; budući da posebno, sadržaj sustava arhiviranja mora biti strukturiran u skladu s posebnim mjerilima u vezi s pojedincima omogućavajući lakši pristup osobnim podacima; budući da, u skladu s pojmom iz članka 2. stavka (c) ove Direktive, različita mjerila za utvrđivanje sastavnih dijelova strukturiranog skupa osobnih podataka i različita mjerila koja uređuju pristup takvome nizu, može propisati svaka država članica; budući da dokumentacija ili skup dokumentacija kao i njihove naslovne stranice koje nisu strukturirane prema posebnim mjerilima ni pod kojim okolnostima nisu u području primjene ove Direktive.”

4 Člankom 1. stavkom 1. Direktive 95/46 određuje se:

„U skladu s ovom Direktivom, države članice štite temeljna prava i slobode fizičkih osoba, a posebno njihova prava na privatnost u vezi s obradom osobnih podataka.”

5 U članku 2. te direktive propisuje se:

„U smislu ove Direktive:

- (a) ‚osobni podaci‘ znači bilo koji podaci koji se odnose na utvrđenu fizičku osobu ili fizičku osobu koju se može utvrditi (‚osoba čiji se podaci obrađuju‘); osoba koja se može utvrditi je osoba čiji je identitet moguće utvrditi, izravno ili neizravno, a posebno navođenjem identifikacijskog broja ili jednog ili više činitelja značajnih za njegov fizički, fiziološki, mentalni, gospodarski, kulturni ili socijalni identitet;
- (b) ‚obrada osobnih podataka‘ (‚obrada‘) znači bilo koji postupak ili skup postupaka koji se provode nad osobnim podacima, bilo automatskim putem ili ne, kao što je prikupljanje, snimanje, organiziranje, pohrana, prilagođavanje ili mijenjanje, vraćanje, obavljanje uvida, uporaba, otkrivanje prijenosom i širenjem ili stavljanje na raspolaganje drugim načinom, poravnavanje ili kombiniranje, blokiranje, brisanje ili uništavanje;
- (c) ‚sustav arhiviranja osobnih podataka‘ (‚sustav arhiviranja‘) znači bilo koji strukturirani skup osobnih podataka koji je dostupan prema posebnim mjerilima, bilo da su centralizirani, decentralizirani ili raspršeni na funkcionalnoj ili zemljopisnoj osnovi;
- (d) ‚nadzornik‘ znači fizička ili pravna osoba, javno tijelo, agencija ili bilo koje drugo tijelo koje samo ili zajedno s drugima utvrđuje svrhu i načine obrade osobnih podataka; kada su svrha i načini obrade utvrđeni nacionalnim zakonodavstvom ili pravom Zajednice, nadzornik ili posebna mjerila za njegovo imenovanje mogu se utvrditi nacionalnim zakonodavstvom ili pravom Zajednice;

[...]”

6 U skladu s člankom 3. navedene direktive:

„1. Ova Direktiva se primjenjuje na osobne podatke koji se u cijelosti ili djelomično obrađuju automatskim putem i na obradu podataka koja nije automatska, a koja čini dio sustava arhiviranja ili će činiti dio sustava arhiviranja.

2. Ova se Direktiva ne primjenjuje na obradu osobnih podataka:

- tijekom aktivnosti koja je izvan područja primjene prava Zajednice, kao što je predviđeno u glavama V. i VI. Ugovora o Europskoj uniji i u svakom slučaju na postupke obrade koji se odnose na javnu sigurnost, obranu, nacionalnu sigurnost (uključujući gospodarsku dobrobit države kada se operacija obrade odnosi na pitanja nacionalne sigurnosti) i aktivnosti države u području kaznenog prava,
- koju provodi fizička osoba tijekom aktivnosti isključivo osobne ili domaće naravi.”

Finsko pravo

7 Direktiva 95/46 prenesena je u finsko pravo henkilötietolakijem (523/1999) (Zakon br. 523/1999 o zaštiti osobnih podataka; u daljnjem tekstu: Zakon br. 523/1999).

8 Člankom 2. tog zakona, naslovljenim „Soveltamisala” (Područje primjene), u stavcima 2. i 3. propisuje se:

„Ovaj se zakon primjenjuje na automatsku obradu osobnih podataka. Također se primjenjuje na druge obrade osobnih podataka ako one čine, ili su namijenjene da čine, sustav arhiviranja osobnih podataka odnosno dio tog sustava.

Ovaj se zakon ne primjenjuje na obradu osobnih podataka koju provodi fizička osoba isključivo za osobne potrebe ili usporedive uobičajene i privatne svrhe.”

9 U članku 3. stavku 3. Zakona br. 523/1999 „sustav arhiviranja osobnih podataka” definira se kao „skup osobnih podataka koji čini informacije objedinjene zbog njihove namjene, koje se u potpunosti ili djelomično obrađuju automatskim postupkom ili koje su organizirane pomoću kartoteka, popisa ili bilo koje druge slične metode koja omogućuje da se lako i bez pretjeranih troškova pronađu podaci o osobama”.

10 U skladu s člankom 44. tog zakona odbor za zaštitu podataka na zahtjev nadzornika za zaštitu podataka može zabraniti obradu osobnih podataka koja je u suprotnosti s tim zakonom ili pravilima i odredbama propisanim na temelju tog zakona te dotičnim osobama odrediti rok za otklanjanje utvrđene nezakonitosti ili propusta.

Glavni postupak i prethodna pitanja

11 Odbor za zaštitu podataka donio je 17. rujna 2013., na zahtjev nadzornika za zaštitu podataka, odluku kojom se zajednici Jehovinih svjedoka zabranjuje prikupljanje i obrada osobnih podataka u okviru aktivnosti propovijedanja od vrata do vrata, koju provode njezini članovi, ako se pritom ne poštuju zakonski uvjeti za obradu takvih podataka propisani, među ostalim, člancima 8. i 12. Zakona br. 523/1999. Usto, na temelju članka 44. stavka 2. tog zakona odbor za zaštitu podataka naložio je toj zajednici da u roku od šest mjeseci prestane s prikupljanjem svih osobnih podataka za svoje potrebe ako se pritom ne bi poštovali navedeni uvjeti.

12 Odbor za zaštitu podataka u obrazloženju svoje odluke naveo je da je prikupljanje predmetnih podataka, koje provode članovi zajednice Jehovinih svjedoka, obrada osobnih podataka u smislu navedenog zakona i da je zajednica zajedno sa svojim članovima nadzornik obrade podataka.

- 13 Zajednica Jehovinih svjedoka podnijela je tužbu protiv te odluke pred Helsingin hallinto-oikeusom (Upravni sud u Helsinkiju, Finska). Presudom od 18. prosinca 2014. taj je sud poništio navedenu odluku uz obrazloženje da zajednica Jehovinih svjedoka nije nadzornik osobnih podataka u smislu Zakona br. 523/1999 i da njezina aktivnost nije nezakonita obrada takvih podataka.
- 14 Nadzornik za zaštitu podataka osporavao je tu presudu pred Korkein hallinto-oikeusom (Vrhovni upravni sud, Finska).
- 15 Prema utvrđenjima tog suda, članovi zajednice Jehovinih svjedoka u okviru svoje aktivnosti propovijedanja od vrata do vrata vode bilješke o posjetima osobama koje oni sami, odnosno navedena zajednica, ne poznaju. Prikupljeni podaci mogu, među ostalim, sadržavati ime i adresu osoba kojima je pristupljeno, kao i informacije o njihovim vjerskim uvjerenjima i obiteljskoj situaciji. Ti se podaci prikupljaju kao podsjetnik kako bi se mogli pronaći kod mogućeg kasnijeg posjeta, pri čemu dotične osobe na to nisu ni pristale, niti su o tome obaviještene.
- 16 Sud koji je uputio zahtjev nadalje navodi da je zajednica Jehovinih svjedoka svojim članovima o vođenju takvih bilješki dala smjernice koje su bile objavljene u barem jednoj od njezinih publikacija posvećenih aktivnosti propovijedanja. Ta zajednica i povezane župe organizirale su i koordinirale aktivnosti propovijedanja od vrata do vrata svojih članova, među ostalim, izrađivanjem karata na temelju kojih su se između članova koji propovijedaju raspodjeljivala područja te vođenjem evidencije o propovjednicima i broju razdijeljenih publikacija zajednice. Usto, župe zajednice Jehovinih svjedoka vodile su popis osoba koje su izrazile želju da ih članovi propovjednici ubuduće ne posjećuju, a članovi te zajednice koristili su se osobnim podacima s tog tzv. „popisa zabrane”. Naposljetku, zajednica Jehovinih svjedoka davala je u prošlosti svojim članovima na raspolaganje obrasce za prikupljanje navedenih podataka tijekom njihove aktivnosti propovijedanja. Međutim, nakon preporuke nadzornika za zaštitu podataka uporaba tih obrazaca je napuštena.
- 17 Sud koji je uputio zahtjev navodi da zajednica Jehovinih svjedoka, prema vlastitim navodima, ne zahtijeva od članova propovjednika prikupljanje podataka te da, u slučaju da do takvog prikupljanja ipak dođe, ona nema saznanja ni o prirodi vođenih bilješki, koje su, uostalom, samo neslužbene osobne bilješke, ni o identitetu članova propovjednika koji su ih prikupili.
- 18 Što se tiče nužnosti podnošenja ovog zahtjeva za prethodnu odluku, Korkein hallinto-oikeus (Vrhovni upravni sud) smatra da razmatranje predmeta u glavnom postupku zahtijeva uzimanje u obzir, s jedne strane, pravâ na zaštitu privatnog života i osobnih podataka i, s druge strane, slobode vjeroispovijedi i udruživanja, zajamčenih Poveljom, Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda te finskim Ustavom.
- 19 Sud koji je uputio zahtjev smatra da aktivnost propovijedanja od vrata do vrata, kojom se bave članovi vjerske zajednice poput zajednice Jehovinih svjedoka, nije obuhvaćena aktivnostima koje su na temelju članka 3. stavka 2. prve alineje Direktive 95/46 isključene iz područja njezine primjene. Međutim, postavlja se pitanje ima li ta aktivnost isključivo osobnu ili domaću narav u smislu članka 3. stavka 2. druge alineje te direktive. U tom pogledu valja uzeti u obzir činjenicu da su u ovom slučaju prikupljeni podaci opsežniji od običnih bilježaka u adresaru jer se vođene bilješke odnose na nepoznate osobe i sadržavaju osjetljive podatke o njihovim vjerskim uvjerenjima. Također treba uzeti u obzir činjenicu da je aktivnost propovijedanja od vrata do vrata bitan oblik aktivnosti zajednice Jehovinih svjedoka, koju ta zajednica i njezine župe organiziraju i koordiniraju.
- 20 Osim toga, budući da se prikupljeni podaci o kojima je riječ u glavnom postupku ne obrađuju automatizirano, valja utvrditi u pogledu članka 3. stavka 1. Direktive 95/46, u vezi s njezinim člankom 2. točkom (c), čini li skup tih podataka sustav arhiviranja u smislu tih odredaba. Prema informacijama koje je pružila zajednica Jehovinih svjedoka, a s obzirom na to da joj se navedeni podaci ne priopćuju, nije moguće sa sigurnošću saznati prirodu i opseg prikupljenih podataka.

Međutim, može se smatrati da je cilj prikupljanja i naknadne obrade podataka o kojima je riječ u glavnom postupku mogućnost lakšeg pronalaženja podataka o određenoj osobi ili adresi u svrhe naknadne uporabe. Ipak, prikupljeni podaci nisu strukturirani u obliku kartoteka.

- 21 U slučaju da je obrada podataka o kojima je riječ u glavnom postupku obuhvaćena područjem primjene Direktive 95/46, sud koji je uputio zahtjev naglašava da se tada postavlja pitanje mora li se zajednica Jehovinih svjedoka smatrati nadzornikom u smislu članka 2. točke (d) te direktive. Sudska praksa Suda koja proizlazi iz presude od 13. svibnja 2014., Google Spain i Google (C-131/12, EU:C:2014:317), široko definira pojam „nadzornik”. Usto, iz mišljenja 1/2010 od 16. veljače 2010. radne grupe uspostavljene na temelju članka 29. Direktive 95/46, koje se odnosi na pojmove „nadzornik” i „obrađivač”, proizlazi da osobito valja uzeti u obzir stvarnu nadzornu ovlast i shvaćanje koje osoba čiji se osobni podaci obrađuju ima o nadzorniku.
- 22 Doista, u ovom slučaju treba uzeti u obzir činjenicu da zajednica Jehovinih svjedoka organizira, koordinira i potiče aktivnost propovijedanja od vrata do vrata i da je ona u svojim publikacijama dala smjernice o prikupljanju podataka u okviru te aktivnosti. Usto, nadzornik za zaštitu podataka utvrdio je da ta zajednica ima stvarnu ovlast određivanja metoda obrade podataka i zabranjivanja odnosno ograničavanja navedene obrade, kao i to da je ta zajednica prethodno definirala svrhu i načine te obrade davanjem smjernica o prikupljanju. Uostalom, prethodno korišteni obrasci također svjedoče o snažnoj uključenosti navedene zajednice u obradu podataka.
- 23 Međutim, također je nužno uzeti u obzir i činjenicu da članovi zajednice Jehovinih svjedoka mogu sami odlučiti prikupljati podatke i odrediti oblike takvog prikupljanja. Usto, ta zajednica ne prikuplja sama te podatke i nema pristup podacima svojih članova, osim podataka koji se nalaze na „popisu zabrane”. U tim je uvjetima moguće da postoji više nadzornika, od kojih svaki preuzima različite zadaće i odgovornosti.
- 24 U tim je okolnostima Korkein hallinto-oikeus (Vrhovni upravni sud) odlučio prekinuti postupak i uputiti Sudu sljedeća prethodna pitanja:
- „1. Treba li iznimke od područja primjene Direktive [95/46] iz njezina članka 3. stavka 2. prve i druge alineje tumačiti na način da prikupljanje i obrada osobnih podataka koje članovi vjerske zajednice provode u sklopu aktivnosti propovijedanja od vrata do vrata nisu obuhvaćeni područjem primjene te direktive? Koliko je prilikom ocjenjivanja primjenjivosti navedene direktive važno to da, s jedne strane, aktivnost propovijedanja, u sklopu koje se prikupljaju podaci, organizira vjerska zajednica i njezine župe i da je, s druge strane, istodobno riječ o osobnom prakticiranju vjere članova vjerske zajednice?
 2. Uzimajući u obzir uvodne izjave 26. i 27. Direktive [95/46], treba li definiciju pojma ‚sustav arhiviranja’ iz njezina članka 2. točke (c) tumačiti na način da apsolutno svi osobni podaci, koji se u sklopu gore navedene aktivnosti propovijedanja od vrata do vrata ne prikupljaju automatizirano (ime i adresa i ostali mogući podaci i opisi koji se tiču osobe),
 - a. nisu takav sustav arhiviranja jer u tom slučaju nije riječ o posebnim kartotekama ili popisima ili sličnim sustavima pretraživanja u smislu definicije Zakona [br. 523/1999] ili pak
 - b. jesu takav sustav arhiviranja jer se na temelju tih podataka, uzimajući u obzir njihovu namjenu, u biti lako i bez pretjeranih troškova mogu izvući informacije potrebne za daljnju upotrebu, u smislu Zakona [br. 523/1999]?
 3. Treba li izraz ‚[...] koje samo ili zajedno s drugima utvrđuje svrhu i načine obrade osobnih podataka [...]’ iz članka 2. točke (d) Direktive [95/46] tumačiti na način da se vjersku zajednicu koja organizira aktivnost prilikom koje se prikupljaju osobni podaci (osobito raspodjelom područja djelovanja propovjednika, praćenjem aktivnosti propovijedanja i vođenjem evidencija osoba koje ne

žele da ih propovjednici posjećuju) može smatrati nadzornikom obrade osobnih podataka u pogledu te aktivnosti njezinih članova, iako vjerska zajednica tvrdi da samo pojedini propovjednici imaju pristup pohranjenim informacijama?

4. Treba li članak 2. točku (d) Direktive [95/46] tumačiti na način da se vjerska zajednica može smatrati nadzornikom samo ako poduzima ostale specifične mjere, poput davanja pisanih smjernica ili savjeta kojima upravlja prikupljanjem podataka ili je dovoljno to da vjerska zajednica faktično upravlja aktivnošću svojih članova?

Odgovor na treće i četvrto pitanje potreban je samo ako je Direktiva [95/46] primjenjiva s obzirom na prvo i drugo pitanje. Odgovor na četvrto pitanje potreban je samo ako se s obzirom na treće pitanje ne može isključiti primjenjivost članka 2. točke (d) Direktive [95/46] na vjersku zajednicu.”

Zahtjev za ponovno otvaranje usmenog dijela postupka

- 25 Dvama podnescima dostavljenima tajništvu Suda 12. prosinca 2017. i 15. veljače 2018. zajednica Jehovinih svjedoka zatražila je da se u skladu s člankom 83. Poslovnika Suda odredi ponovno otvaranje usmenog dijela postupka. U potporu prvom od tih zahtjeva zajednica Jehovinih svjedoka, među ostalim, navodi da tijekom rasprave nije dobila mogućnost repliciranja na očitovanja drugih stranaka, a od kojih neka nisu odgovarala činjeničnom stanju u glavnom postupku. U pogledu drugog od tih zahtjeva, navedena zajednica u biti tvrdi da se mišljenje nezavisnog odvjetnika temelji na nepreciznim odnosno moguće zavaravajućim činjeničnim elementima, a od kojih se neki nisu nalazili u zahtjevu za prethodnu odluku.
- 26 Na temelju članka 83. Poslovnika, Sud može u svakom trenutku, nakon što sasluša nezavisnog odvjetnika, odrediti ponovno otvaranje usmenog dijela postupka, osobito ako smatra da stvar nije dovoljno razjašnjena ili ako stranka po zatvaranju tog dijela postupka iznese novu činjenicu koja je takve prirode da ima odlučujući utjecaj na odluku Suda ili pak ako je u predmetu potrebno odlučiti na temelju argumenta o kojem se nije raspravljalo među strankama ili zainteresiranim osobama iz članka 23. Statuta Suda Europske unije.
- 27 Međutim, to nije slučaj u ovom predmetu. Naime, zahtjevi zajednice Jehovinih svjedoka kojima se traži ponovno otvaranje usmenog dijela postupka ne sadržavaju nijedan novi argument na temelju kojeg bi trebalo odlučivati u ovom predmetu. Usto, tijekom pisanog i usmenog dijela postupka ta je stranka, kao i druge zainteresirane osobe iz članka 23. Statuta Suda Europske unije, podnijela svoja očitovanja o tumačenju članka 2. točaka (c) i (d) te članka 3. Direktive 95/46, u vezi s člankom 10. Povelje, koji su predmet prethodnih pitanja.
- 28 U pogledu činjenica u glavnom postupku, valja podsjetiti da je u okviru postupka iz članka 267. UFEU-a na samom sudu koji je uputio zahtjev da odredi činjenični i zakonodavni okvir unutar kojeg se nalaze pitanja koja postavlja Sudu. Iz toga proizlazi da stranka u glavnom postupku ne može tvrditi da su pojedine činjenične premise na kojima se temelje argumenti koje ističu druge zainteresirane osobe iz članka 23. Statuta Suda Europske unije, ili, pak, analiza nezavisnog odvjetnika, netočne kako bi se na taj način opravdalo ponovno otvaranje usmenog dijela postupka na temelju članka 83. Poslovnika (vidjeti u tom smislu presudu od 26. lipnja 2008., Burda, C-284/06, EU:C:2008:365, t. 44., 45. i 47.).
- 29 U tim okolnostima Sud smatra, nakon što je saslušao nezavisnog odvjetnika, da raspolaže svim potrebnim elementima za davanje odgovora na pitanja koja je postavio sud koji je uputio zahtjev i da su među strankama raspravljeni svi argumenti relevantni za odlučivanje u ovom predmetu. Stoga zahtjeve za ponovno otvaranje usmenog dijela postupka valja odbiti.

Dopuštenost zahtjeva za prethodnu odluku

- 30 Zajednica Jehovinih svjedoka tvrdi da zahtjev za prethodnu odluku nije dopušten. Osporavajući glavne činjenice na kojima se taj zahtjev temelji, zajednica tvrdi da se on odnosi na postupke pojedinih njezinih članova, koji nisu stranka u glavnom postupku. Stoga se navedeni zahtjev odnosi na hipotetski problem.
- 31 U tom pogledu valja navesti da je isključivo na nacionalnom sudu pred kojim se vodi postupak i koji mora preuzeti odgovornost za sudsku odluku koja će biti donesena da uvažavajući posebnosti predmeta ocijeni nužnost prethodne odluke za donošenje svoje presude i relevantnost pitanja koja postavlja Sudu. Posljedično, kad se postavljena pitanja odnose na tumačenje prava Unije, Sud je u načelu dužan donijeti odluku. Sud može odbiti odlučivati o zahtjevu za prethodnu odluku koji je postavio nacionalni sud samo ako je očito da zatraženo tumačenje prava Unije nema nikakve veze s činjeničnim stanjem ili predmetom spora u glavnom postupku, ako je problem hipotetski ili ako Sud ne raspolaže činjeničnim i pravnim elementima potrebnima da bi se mogao dati koristan odgovor na upućena pitanja (vidjeti u tom smislu presudu od 27. lipnja 2017., *Congregación de Escuelas Pías Provincia Betania*, C-74/16, EU:C:2017:496, t. 24. i 25. i navedenu sudsku praksu).
- 32 U ovom slučaju odluka kojom se upućuje zahtjev sadržava činjenične i pravne elemente koji su dostatni za razumijevanje prethodnih pitanja i njihova opsega. Usto, ni iz jednog elementa u spisu nije moguće zaključiti da zatraženo tumačenje prava Unije nema veze s činjeničnim stanjem ili predmetom spora u glavnom postupku odnosno da je problem hipotetski zbog toga što članovi zajednice Jehovinih svjedoka, o čijoj su aktivnosti prikupljanja osobnih podataka postavljena prethodna pitanja, nisu stranke u glavnom postupku. Naime, iz odluke kojom se upućuje zahtjev proizlazi da je cilj prethodnih pitanja omogućiti sudu koji je uputio zahtjev utvrđivanje može li se sama ta zajednica smatrati odgovornom u smislu Direktive 95/46 za prikupljanje osobnih podataka koje provode njezini članovi u okviru svoje aktivnosti propovijedanja od vrata do vrata.
- 33 Slijedom navedenog, zahtjev za prethodnu odluku je dopušten.

O prethodnim pitanjima

Prvo pitanje

- 34 Svojim prvim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li se članak 3. stavak 2. Direktive 95/46, u vezi s člankom 10. stavkom 1. Povelje, tumačiti na način da prikupljanje osobnih podataka koje provode članovi vjerske zajednice u okviru aktivnosti propovijedanja od vrata do vrata i naknadne obrade tih podataka predstavljaju obrade osobnih podataka tijekom aktivnosti iz članka 3. stavka 2. prve alineje te direktive odnosno obrade osobnih podataka koju provode fizičke osobe tijekom aktivnosti isključivo osobne ili domaće naravi u smislu članka 3. stavka 2. druge alineje navedene direktive.
- 35 Da bi se odgovorilo na to pitanje, najprije valja podsjetiti na to da se Direktivom 95/46, kao što to proizlazi iz njezina članka 1. stavka 1. i uvodne izjave 10., jamči visoka razina zaštite temeljnih prava i sloboda fizičkih osoba, a posebno njihova prava na privatnost u vezi s obradom osobnih podataka (presude od 13. svibnja 2014., *Google Spain i Google*, C-131/12, EU:C:2014:317, t. 66., i od 5. lipnja 2018., *Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein*, C-210/16, EU:C:2018:388, t. 26.).
- 36 Člankom 3. Direktive 95/46, kojim se određuje njezino područje primjene, propisuje se u stavku 1. da se ona primjenjuje na osobne podatke koji se u cijelosti ili djelomično obrađuju automatskim putem i na obradu podataka koja nije automatska, a koja čini dio sustava arhiviranja ili će činiti dio sustava arhiviranja.

- 37 Ipak, tim se člankom 3. stavkom 2. propisuju i dvije iznimke od područja njezine primjene, koje se moraju tumačiti usko (vidjeti u tom smislu presude od 11. prosinca 2014., *Ryneš*, C-212/13, EU:C:2014:2428, t. 29., i od 27. rujna 2017., *Pušćár*, C-73/16, EU:C:2017:725, t. 38.). Osim navedenog, Direktivom 95/46 ne propisuje se nijedno dodatno ograničenje njezina područja primjene (presuda od 16. prosinca 2008., *Satakunnan Markkinapörssi i Satamedia*, C-73/07, EU:C:2008:727, t. 46.).
- 38 Kad je riječ, kao prvo, o iznimci iz članka 3. stavka 2. prve alineje Direktive 95/46, presuđeno je da su aktivnosti koje su u toj odredbi spomenute kao primjer u svakom slučaju aktivnosti država odnosno državnih tijela, koje ne ulaze u područje aktivnosti pojedinaca. Tim se aktivnostima utvrđuje doseg iznimke koja je navedenom odredbom propisana, tako da se ta iznimka primjenjuje samo na one aktivnosti koje su u njoj izričito spomenute ili koje se mogu svrstati u istu kategoriju (presude od 6. studenoga 2003., *Lindqvist*, C-101/01, EU:C:2003:596, t. 43. i 44.; od 16. prosinca 2008., *Satakunnan Markkinapörssi i Satamedia*, C-73/07, EU:C:2008:727, t. 41., i od 27. rujna 2017., *Pušćár*, C-73/16, EU:C:2017:725, t. 36. i 37.).
- 39 Međutim, u ovom je slučaju prikupljanje osobnih podataka koje provode članovi zajednice Jehovinih svjedoka u okviru aktivnosti propovijedanja od vrata do vrata obuhvaćeno isključivo religioznim djelovanjem pojedinaca. Iz toga slijedi da takva aktivnost nije aktivnost državnih tijela i ne može se stoga poistovjetiti s aktivnostima iz članka 3. stavka 2. prve alineje Direktive 95/46.
- 40 Kad je riječ, kao drugo, o iznimci iz članka 3. stavka 2. druge alineje Direktive 95/46, njome se iz područja primjene te direktive ne izuzima obrada osobnih podataka koja se provodi za aktivnosti koje su jednostavno osobne ili domaće naravi, nego obrada osobnih podataka koja se provodi za aktivnosti koje su „isključivo” osobne ili domaće naravi (vidjeti u tom smislu presudu od 11. prosinca 2014., *Ryneš*, C-212/13, EU:C:2014:2428, t. 30.).
- 41 Izraz „osobne ili domaće naravi” u smislu navedene odredbe odnosi se na aktivnost osobe koja obrađuje osobne podatke, a ne na osobu čiji se podaci obrađuju (vidjeti u tom smislu presudu od 11. prosinca 2014., *Ryneš*, C-212/13, EU:C:2014:2428, t. 31. i 33.).
- 42 Kao što je to presudio Sud, članak 3. stavak 2. druga alineja Direktive 95/46 mora se tumačiti na način da se odnosi samo na aktivnosti koje se nalaze unutar okvira privatnog ili obiteljskog života pojedinaca. U tom se pogledu ne može smatrati da je riječ o aktivnosti isključivo osobne ili domaće naravi u smislu te odredbe ako se njome osobni podaci čine dostupnima neodređenom broju osoba odnosno ako ta aktivnost, makar i djelomično, obuhvaća javni prostor te je stoga usmjerena prema području izvan privatne sfere onoga tko provodi obradu podataka (vidjeti u tom smislu presude od 6. studenoga 2003., *Lindqvist*, C-101/01, EU:C:2003:596, t. 47.; od 16. prosinca 2008., *Satakunnan Markkinapörssi i Satamedia*, C-73/07, EU:C:2008:727, t. 44., i od 11. prosinca 2014., *Ryneš*, C-212/13, EU:C:2014:2428, t. 31. i 33.).
- 43 Budući da se obrade osobnih podataka o kojima je riječ u glavnom postupku provode u okviru obavljanja aktivnosti propovijedanja od vrata do vrata članova zajednice Jehovinih svjedoka, valja utvrditi ima li takva aktivnost isključivo osobnu ili domaću narav u smislu članka 3. stavka 2. druge alineje Direktive 95/46.
- 44 U tom pogledu iz odluke kojom se upućuje zahtjev proizlazi da je predmet aktivnosti propovijedanja od vrata do vrata, u okviru koje članovi zajednice Jehovinih svjedoka prikupljaju osobne podatke, širenje vjere zajednice Jehovinih svjedoka među osobama koje ne pripadaju kućanstvu članova propovjednika, kao što je to u biti naveo nezavisni odvjetnik u točki 40. svojeg mišljenja. Dakle, ta je aktivnost usmjerena prema području izvan privatne sfere članova propovjednika.

- 45 Osim toga, iz odluke kojom se upućuje zahtjev također proizlazi da se određeni podaci koje su prikupili članovi propovjednici navedene zajednice prosljeđuju župama te zajednice koje na temelju tih podataka sastavljaju popise osoba koje više ne žele primati posjete navedenih članova. Dakle, ti članovi propovjednici u okviru svoje aktivnosti propovijedanja čine barem određene prikupljene podatke dostupnima potencijalno neodređenom broju osoba.
- 46 Što se tiče odgovora na pitanje ima li aktivnost propovijedanja od vrata do vrata isključivo osobnu ili domaću narav zbog toga što se obrada osobnih podataka provodi u okviru aktivnosti koja se odnosi na religioznu praksu, valja podsjetiti da pravo na slobodu savjesti i vjeroispovijedi, sadržano u članku 10. stavku 1. Povelje, podrazumijeva, među ostalim, slobodu svake osobe da pojedinačno ili u zajednici s drugima, javno ili privatno, iskazuje vjeroispovijed ili uvjerenje bogoslužjem, poučavanjem, praksom i obredima.
- 47 U Povelji se prihvaća široko tumačenje pojma „vjera”, koji je naveden u toj odredbi i koji može obuhvaćati *forum internum*, odnosno činjenicu imanja uvjerenja, kao i *forum externum*, odnosno javno iskazivanje vjere (presuda od 29. svibnja 2018., Liga van Moskeeën en Islamitische Organisaties Provincie Antwerpen i dr., C-426/16, EU:C:2018:335, t. 44. i navedena sudska praksa).
- 48 Usto, budući da sloboda iskazivanja svoje vjeroispovijedi, pojedinačno ili u zajednici, javno ili privatno, može imati različite pojavne oblike, poput poučavanja, prakse i obreda, ta sloboda također obuhvaća pravo na nastojanje obraćenja drugih osoba, primjerice propovijedanjem (ESLJP, 25. svibnja 1993., Kokkinakis protiv Grčke, CE:ECHR:1993:0525JUD001430788, t. 31., i ESLJP, 8. studenoga 2007., Perry protiv Latvije, CE:ECHR:2007:1108JUD003027303, t. 52.).
- 49 Međutim, iako je na taj način aktivnost propovijedanja od vrata do vrata članova vjerske zajednice zaštićena člankom 10. stavkom 1. Povelje kao izraz vjere propovjednika, ta okolnost ne daje navedenoj aktivnosti isključivo osobnu ili domaću narav u smislu članka 3. stavka 2. druge alineje Direktive 95/46.
- 50 Naime, uzimajući u obzir ono što je navedeno u točkama 44. i 45. ove presude, aktivnost propovijedanja prelazi privatnu sferu člana propovjednika vjerske zajednice.
- 51 S obzirom na prethodna razmatranja, na prvo pitanje valja odgovoriti da se članak 3. stavak 2. Direktive 95/46, u vezi s člankom 10. stavkom 1. Povelje, treba tumačiti na način da prikupljanje osobnih podataka koje provode članovi vjerske zajednice u okviru aktivnosti propovijedanja od vrata do vrata i naknadne obrade tih podataka ne predstavljaju ni obrade osobnih podataka tijekom aktivnosti iz članka 3. stavka 2. prve alineje te direktive ni obrade osobnih podataka koje provode fizičke osobe tijekom aktivnosti isključivo osobne ili domaće naravi u smislu članka 3. stavka 2. druge alineje navedene direktive.

Drugo pitanje

- 52 Svojim drugim pitanjem sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li se članak 2. točka (c) Direktive 95/46 tumačiti na način da se pojam „sustav arhiviranja”, koji je naveden u toj odredbi, odnosi na skup osobnih podataka prikupljenih u okviru aktivnosti propovijedanja od vrata do vrata, koji sadržavaju imena i adrese te druge informacije o osobama kojima se pristupa, pod uvjetom da se u praksi ti podaci mogu lakše pronaći radi naknadne uporabe ili, pak, taj sustav mora sadržavati kartoteke, posebne popise odnosno druge sustave pretraživanja kako bi se taj pojam na njega odnosio.
- 53 Direktiva 95/46, kao što to proizlazi iz njezina članka 3. stavka 1. i uvodnih izjava 15. i 27., primjenjuje se na automatsku i ručnu obradu osobnih podataka kako zaštita koja se njome daje osobama čiji se podaci obrađuju ne bi ovisila o tehnikama koje se koriste te kako bi se izbjegle opasnosti od

onemogućavanja te zaštite. Međutim, iz toga također proizlazi da se navedena direktiva primjenjuje na ručnu obradu osobnih podataka samo ako su obrađeni podaci sadržani ili će biti sadržani u sustavu arhiviranja.

- 54 U ovom slučaju, budući da se osobni podaci o kojima je riječ u glavnom postupku ne obrađuju automatski nego ručno, postavlja se pitanje jesu li podaci koji su ručno obrađeni sadržani ili će biti sadržani u sustavu arhiviranja u smislu članka 2. točke (c) i članka 3. stavka 1. Direktive 95/46.
- 55 U tom pogledu iz članka 2. točke (c) Direktive 95/46 proizlazi da pojam „sustav arhiviranja“ obuhvaća „bilo koji strukturirani skup osobnih podataka koji je dostupan prema posebnim mjerilima, bilo da su centralizirani, decentralizirani ili raspršeni na funkcionalnoj ili zemljopisnoj osnovi”.
- 56 U skladu s ciljem na koji se podsjeća u točki 53. ove presude, tom se odredbom široko definira pojam „sustav arhiviranja”, osobito upućivanjem na „bilo koji” strukturirani skup osobnih podataka.
- 57 Kao što to proizlazi iz uvodnih izjava 15. i 27. Direktive 95/46, sadržaj sustava arhiviranja mora biti strukturiran kako bi se omogućio lak pristup osobnim podacima. Usto, iako se u članku 2. točki (c) te direktive ne navode mjerila u skladu s kojima taj sustav arhiviranja mora biti strukturiran, iz tih istih uvodnih izjava proizlazi da ta mjerila moraju biti „u vezi s pojedincima”. Dakle, zahtjev prema kojem skup osobnih podataka mora biti „strukturiran u skladu s posebnim mjerilima” odnosi se samo na omogućavanje lakšeg pronalaženja osobnih podataka.
- 58 Neovisno o tom zahtjevu, u članku 2. točki (c) Direktive 95/46 ne propisuju se ni način na koji sustav arhiviranja mora biti strukturiran, ni njegov oblik. Konkretno, ni iz jedne odredbe te direktive ne proizlazi da se osobni podaci o kojima je riječ moraju nalaziti u kartotekama, posebnim popisima ili drugom sustavu pretraživanja kako bi se moglo zaključiti da postoji sustav arhiviranja u smislu navedene direktive.
- 59 U ovom slučaju iz utvrđenja suda koji je uputio zahtjev proizlazi da su podaci prikupljeni u okviru aktivnosti propovijedanja od vrata do vrata o kojoj je riječ u glavnom postupku podsjetnici na temelju raspodjele prema zemljopisnom području kako bi se olakšalo organiziranje naknadnih posjeta osobama kojima se već pristupilo. Ti podaci ne sadržavaju samo informacije o sadržaju razgovora u vezi s uvjerenjima osobe kojoj se pristupilo, nego i njezino ime te adresu. Usto, župe zajednice Jehovinih svjedoka koristile su se tim informacijama, odnosno barem nekima od njih, radi utvrđivanja popisa osoba koje ne žele primati posjete članova propovjednika te zajednice.
- 60 Dakle, nedvojbeno je da su osobni podaci koji su prikupljeni u okviru aktivnosti propovijedanja od vrata do vrata strukturirani prema mjerilima koja su primijenjena s obzirom na zadani cilj tog prikupljanja, odnosno radi pripremanja naknadnih posjeta i vođenja popisa osoba koje ne žele da im se ubuduće pristupa. Kao što to proizlazi iz odluke kojom se upućuje zahtjev, ta su mjerila, među kojima se, među ostalim, nalaze ime i adresa osoba kojima se pristupa, njihova uvjerenja odnosno njihova želja da im se ubuduće ne pristupa, odabrana na način da mogu omogućiti lakše pronalaženje podataka koji se odnose na određene osobe.
- 61 U tom je pogledu nebitan odgovor na pitanje prema kojem je točno mjerilo i u kojem je točno obliku stvarno strukturiran skup osobnih podataka koji je prikupio svaki od članova propovjednika, pod uvjetom da taj skup omogućuje lakše pronalaženje podataka o određenoj osobi kojoj se pristupa, a što je ipak na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri s obzirom na sve okolnosti u glavnom postupku.
- 62 Stoga na drugo pitanje valja odgovoriti da članak 2. točku (c) Direktive 95/46 treba tumačiti na način da se pojam „sustav arhiviranja”, koji je naveden u toj odredbi, odnosi na skup osobnih podataka prikupljenih u okviru aktivnosti propovijedanja od vrata do vrata, koji sadržava imena i adrese te druge informacije o osobama kojima se pristupa, pod uvjetom da su ti podaci strukturirani prema

određenim mjerilima koja u praksi omogućuju lakše pronalaženje radi naknadne uporabe. Kako bi taj skup bio obuhvaćen tim pojmom nije nužno da je sastavljen od kartoteka, posebnih popisa ili drugih sustava pretraživanja.

Treće i četvrto pitanje

- 63 Svojim trećim i četvrtim pitanjem, koja valja razmotriti zajedno, sud koji je uputio zahtjev u biti pita treba li članak 2. točku (d) Direktive 95/46, u vezi s člankom 10. stavkom 1. Povelje, tumačiti na način da se vjersku zajednicu zajedno s njezinim članovima propovjednicima može smatrati nadzornikom obrada osobnih podataka, koje provode navedeni članovi propovjednici u okviru aktivnosti propovijedanja od vrata do vrata koju ta zajednica organizira, koordinira i potiče, te je li u tu svrhu nužno da navedena zajednica ima pristup tim podacima odnosno da se utvrdi da je ona svojim članovima dala pisane smjernice ili savjete u vezi s tim obradama.
- 64 U ovom je slučaju odbor za zaštitu podataka u odluci o kojoj je riječ u glavnom postupku smatrao da je zajednica Jehovinih svjedoka zajedno sa svojim članovima propovjednicima nadzornik obrada osobnih podataka koje provode ti članovi propovjednici u okviru aktivnosti propovijedanja od vrata do vrata. Budući da se osporava samo odgovornost te zajednice, odgovornost članova propovjednika nije dovedena u pitanje.
- 65 Kao što se to izričito navodi u članku 2. točki (d) Direktive 95/46, pojam „nadzornik” odnosi se na fizičku ili pravnu osobu koja „sam[a] ili zajedno s drugima” utvrđuje svrhu i načine obrade osobnih podataka. Stoga taj pojam ne upućuje nužno na jednu fizičku ili pravnu osobu te se može odnositi na više sudionika u toj obradi, pri čemu svaki od njih podliježe odredbama koje se primjenjuju u području zaštite podataka (vidjeti u tom smislu presudu od 5. lipnja 2018., Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein, C-210/16, EU:C:2018:388, t. 29.).
- 66 Budući da je cilj te odredbe da širokom definicijom pojma „nadzornik” osigura učinkovitu i potpunu zaštitu osoba čiji se podaci obrađuju, postojanje zajedničke odgovornosti ne znači nužno jednaku odgovornost različitih subjekata uključenih u obradu osobnih podataka. Naprotiv, ti subjekti mogu biti uključeni u tu obradu u različitim fazama i stupnjevima, tako da razinu odgovornosti svakog od njih valja procjenjivati vodeći računa o svim relevantnim okolnostima predmetnog slučaja (vidjeti u tom smislu presudu od 5. lipnja 2018., Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein, C-210/16, EU:C:2018:388, t. 28., 43. i 44.).
- 67 U tom pogledu ni tekst članka 2. točke (d) Direktive 95/46 ni nijedna druga odredba te direktive ne omogućavaju stajalište da se svrhe i načini obrade moraju utvrđivati pisanim smjernicama ili savjetima nadzornika.
- 68 Nasuprot tomu, fizička ili pravna osoba koja u vlastite svrhe utječe na obradu osobnih podataka i sudjeluje stoga u utvrđivanju svrha i načina te obrade može se smatrati nadzornikom u smislu članka 2. točke (d) Direktive 95/46.
- 69 Usto, tom se odredbom ne zahtijeva da u slučaju postojanja zajedničke odgovornosti više subjekata za istu obradu svaki od njih ima pristup osobnim podacima o kojima je riječ (vidjeti u tom smislu presudu od 5. lipnja 2018., Wirtschaftsakademie Schleswig-Holstein, C-210/16, EU:C:2018:388, t. 38.).
- 70 U ovom slučaju, kao što to proizlazi iz odluke kojom se upućuje zahtjev, istina je da je na članovima propovjednicima zajednice Jehovinih svjedoka ocjena u kojim konkretnim okolnostima prikupljaju osobne podatke o osobama kojima se pristupa, koji se točno podaci prikupljaju i na koji ih način oni naknadno obrađuju. Međutim, kao što se na to podsjeća u točkama 43. i 44. ove presude, prikupljanje osobnih podataka provodi se u okviru obavljanja aktivnosti propovijedanja od vrata do vrata, kojom članovi propovjednici zajednice Jehovinih svjedoka šire vjeru svoje zajednice. Kao što to proizlazi iz

odluke kojom se upućuje zahtjev, ta aktivnost propovijedanja oblik je bitne aktivnosti te zajednice, koju ona organizira, koordinira i potiče. U tom se okviru podaci prikupljaju kao podsjetnik radi naknadne uporabe i mogućeg novog posjeta. Naposljetku, župe zajednice Jehovinih svjedoka vode na temelju podataka koje im prenose članovi propovjednici popise osoba koje više ne žele primati posjete tih članova.

- 71 Stoga je očito da prikupljanje osobnih podataka osoba kojima se pristupa i njihova naknadna obrada služe ostvarenju cilja širenja vjere zajednice Jehovinih svjedoka te, dakle, članovi propovjednici te zajednice to prikupljanje i naknadnu obradu provode radi ostvarenja svrha te zajednice. Usto, ne samo da zajednica Jehovinih svjedoka ima općenita saznanja o činjenici provođenja takvih obrada radi širenja njezine vjere, nego ona organizira i koordinira aktivnost propovijedanja svojih članova, među ostalim, raspodjelom područja aktivnosti različitih propovjednika.
- 72 Takve okolnosti omogućuju stajalište da zajednica Jehovinih svjedoka potiče svoje članove propovjednike da u okviru svoje aktivnosti propovijedanja obrađuju osobne podatke.
- 73 Dakle, imajući u vidu spis podnesen Sudu, očito je da zajednica Jehovinih svjedoka, organizirajući, koordinirajući i potičući aktivnost propovijedanja svojih članova radi širenja svoje vjere, sudjeluje zajedno sa svojim članovima propovjednicima u utvrđivanju svrhe i načina obrade osobnih podataka osoba kojima se pristupa, a što je ipak na sudu koji je uputio zahtjev da provjeri s obzirom na sve okolnosti slučaja.
- 74 Načelo organizacijske autonomije vjerskih zajednica, koje proizlazi iz članka 17. UFEU-a, ne može dovesti u pitanje navedeno utvrđenje. Naime, ne može se smatrati da obveza svake osobe da poštuje pravna pravila Unije o zaštiti osobnih podataka predstavlja zadiranje u organizacijsku autonomiju navedenih zajednica (vidjeti analogijom presudu od 17. travnja 2018., Egenberger, C-414/16, EU:C:2018:257, t. 58.).
- 75 S obzirom na prethodna razmatranja, na treće i četvrto pitanje valja odgovoriti da članak 2. točku (d) Direktive 95/46, u vezi s člankom 10. stavkom 1. Povelje, treba tumačiti na način da se vjersku zajednicu zajedno s njezinim članovima propovjednicima može smatrati nadzornikom obrada osobnih podataka, koje provode navedeni članovi propovjednici u okviru aktivnosti propovijedanja od vrata do vrata koju ta zajednica organizira, koordinira i potiče, a da pritom nije nužno ni da navedena zajednica ima pristup tim podacima ni da se utvrdi da je ona svojim članovima dala pisane smjernice ili savjete u vezi s tim obradama.

Troškovi

- 76 Budući da ovaj postupak ima značaj prethodnog pitanja za stranke glavnog postupka pred sudom koji je uputio zahtjev, na tom je sudu da odluči o troškovima postupka. Troškovi podnošenja očitovanja Sudu, koji nisu troškovi spomenutih stranaka, ne nadoknađuju se.

Slijedom navedenog, Sud (veliko vijeće) odlučuje:

- Članak 3. stavak 2. Direktive 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom protoku takvih podataka, u vezi s člankom 10. stavkom 1. Povelje Europske unije o temeljnim pravima, treba tumačiti na način da prikupljanje osobnih podataka koje provode članovi vjerske zajednice u okviru aktivnosti propovijedanja od vrata do vrata i naknadne obrade tih podataka ne predstavljaju ni obrade osobnih podataka tijekom aktivnosti iz članka 3. stavka 2. prve alineje te direktive ni obrade osobnih podataka koje provode fizičke osobe tijekom aktivnosti isključivo osobne ili domaće naravi u smislu članka 3. stavka 2. druge alineje navedene direktive.**

2. Članak 2. točku (c) Direktive 95/46 treba tumačiti na način da se pojam „sustav arhiviranja”, koji je naveden u toj odredbi, odnosi na skup osobnih podataka prikupljenih u okviru aktivnosti propovijedanja od vrata do vrata, koji sadržava imena i adrese te druge informacije o osobama kojima se pristupa, pod uvjetom da su ti podaci strukturirani prema određenim mjerilima koja u praksi omogućuju lakše pronalaženje radi naknadne uporabe. Kako bi taj skup bio obuhvaćen tim pojmom, nije nužno da je sastavljen od kartoteka, posebnih popisa ili drugih sustava pretraživanja.
3. Članak 2. točku (d) Direktive 95/46, u vezi s člankom 10. stavkom 1. Povelje o temeljnim pravima, treba tumačiti na način da se vjersku zajednicu zajedno s njezinim članovima propovjednicima može smatrati nadzornikom obrada osobnih podataka, koje provode navedeni članovi propovjednici u okviru aktivnosti propovijedanja od vrata do vrata koju ta zajednica organizira, koordinira i potiče, a da pritom nije nužno ni da navedena zajednica ima pristup tim podacima ni da se utvrdi da je ona svojim članovima dala pisane smjernice ili savjete u vezi s tim obradama.

Potpisi